АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль»

І. Визначення проблеми

Згідно з Третім енергетичним пакетом ЄС Україна взяла на себе зобов'язання щодо створення лібералізованих ринків енергії, а також забезпечення безпеки постачання енергетичних ресурсів споживачам, а саме збереження цілісності об'єднаної енергетичної системи України, надійного енергозабезпечення споживачів енергетичними ресурсами належної якості.

Сьогодні триває реалізація «Плану заходів щодо синхронізації об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав — членів Європейського Союзу», яка є важливою складовою щодо можливості ефективного забезпечення балансової надійності роботи вітчизняної енергосистеми у перспективі.

Метою Плану заходів є створення організаційних, технічних та правових умов, спрямованих на забезпечення можливості успішного включення об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України) до синхронної зони континентальної Європи (енергетичної системи ENTSO-E) та подальшого забезпечення їх синхронної роботи.

Розширення синхронної зони енергетичної системи континентальної Європи ENTSO-E за рахунок приєднання ОЕС України є складовою забезпечення інтеграції ринків електроенергії України у внутрішній енергетичний ринок Європейського Союзу, який включає 41 системного оператора та 34 країни-учасниці.

Водночас зазначаємо, що одним із основних принципів, на якому базується функціонування ринків електричної енергії та природного газу, державна політика у сфері теплопостачання, є забезпечення енергетичної безпеки держави.

У той же час у 2022 році у розподільчих мережах операторів систем розподілу сталося близько 184,5 тис. технологічних порушень у роботі мереж та обладнання, з них через незадовільне технічне обслуговування протягом 2022 року сталося 79,6 тис. технологічних порушень (на 15,1 тис. відключень менше, ніж у 2021 році), що складає 44,5% від загальної кількості технологічних порушень. Як наслідок такої кількості порушень, рівень недовипуску електричної енергії споживачам у 2022 році склав 30,5 млн кВт·год.

За 2022 рік відбулося 273 відмови I категорії з недовідпуском електроенергії споживачам 28,1 млн. кВт·год та 680 відмов II категорії з недовідпуском електроенергії споживачам 2,5 млн. кВт·год (проти 168 відмов I категорії та 638 відмов II категорії із загальним недовідпуском 3,5 млн. кВт·год за відповідний період 2021 року), з них 19 відмов сталися з вини персоналу з недовідпуском 0,3 млн. кВт·год.

Рівень аварійності в електричних мережах напругою 10(6) - 110(150) кВ залишається достатньо високим і спостерігається збільшення кількості відключень та їх тривалості, особливо споживачів електричної енергії, розподіл електричної енергії для яких здійснюється операторами системи розподілу через мережі інших споживачів (особливої групи непобутових споживачів).

Кількість технологічних порушень, зафіксованих протягом опалювального періоду 2021/2022 років, у системах теплопостачання зросла майже у 2,2 рази порівняно з попередніми періодами. В окремих районах Києва відбувається по 6 поривів/рік*км (натомість, в країнах ЄС цей показник не перевищує 0,1).

Причинами цього стало:

невиконання в повному обсязі учасниками ринку електричної енергії та суб'єктами відносин у сфері теплопостачання (у тому числі споживачами електричної енергії, віднесених до особливої групи непобутових споживачів) капітальних та поточних ремонтів як основного, так і допоміжного енергообладнання;

не проведення в повному обсязі випробування та технічного обслуговування пристроїв захисту;

недоліки в експлуатації енергетичного господарства;

відсутність договорів на постачання та накопичення як основного, так і резервного палива;

неврегульованість на законодавчому рівні питань забезпечення контролю, а саме, в енергетичній галузі за діяльністю природних монополістів;

відсутність можливості в законодавстві використання наглядовими органами різних можливостей державними органами нагляду (контролю), при цьому не знижуючи сам наглядовий ефект.

Слід зазначити, що належне врегулювання на законодавчому рівні відносин та спірних питань, які виникають під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сферах електроенергетики, теплопостачання, а також на ринку природного газу призводить до відсутності дієвого контролю з боку держави за технічним станом та організацією експлуатації енергетичного обладнання, за допомогою якого здійснюється виробництво, передача, розподіл та постачання електричної, теплової енергії та природного газу споживачам.

Таким чином, загальнодержавною проблемою стає зниження рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання) через нехтування суб'єктами господарювання – учасниками ринку електричної енергії та суб'єктами відносин у сфері теплопостачання вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання учасників ринку електроенергії, теплових, теплогенеруючих, тепловикористальних установок і мереж суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, об'єктів газової інфраструктури.

Необхідність прийняття проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль», зокрема й у воєнний час, викликано потребою забезпечення можливості імплементації вимог європейського законодавства з урахуванням існуючої законодавчої бази, зокрема щодо дієвого державного впливу на суб'єктів господарювання щодо підготовки об'єктів енергетичної інфраструктури, які знаходяться у їх власності, до проходження осінньо-зимового (опалювального) періоду, забезпечення сталого та безпечного постачання електричної енергії та природного газу, підвищення рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів, громадян України.

При цьому, підстави і періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю), встановлені Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», не дозволяють реалізовувати дієвий нагляд за суб'єктами енергетики, а мораторій на проведення планових заходів державного нагляду (контролю) призвів до суттєвого зменшення рівня державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання.

Подолання існуючих проблем потребує комплексного перегляду державної політики щодо організації контрольних заходів, обумовлених зростанням зауважень до роботи учасників ринку електричної енергії та природного газу, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, особливо тих, які впливають на забезпечення безпеки постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам як у довготривалій, так і у короткотривалій перспективі.

Виникає необхідність впровадження якісно нових механізмів державного контролю у згаданих сферах, які дозволять забезпечити енергетичну безпеку в умовах нових викликів, що постали перед державою, врахування Європейської практики врегулювання зазначених суспільних відносин, адаптації національного законодавства до законодавства ЄС з одночасним врахуванням вимог існуючих суспільних відносин.

14 березня 2023 року Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік».

Пунктом 108 зазначеного плану передбачено розроблення законопроекту про державний енергетичний контроль, прийняття якого має забезпечити підвищення безпеки постачання електричної енергії, тепла та природного газу, зниження видатків державного бюджету України на утримання органу державної влади.

Розробленим проєктом Закону передбачено впровадження превентивних заходів, особливих видів контролю та діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, таких як державний моніторинг, документальна перевірка, аудит технічний та екстрене реагування.

Зазначені вище особливі види контролю та діяльності, сприятимуть запобіганню порушенням та забезпеченню додержання вимог законодавства у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу суб'єктами господарювання, що забезпечують управління і технічне обслуговування підконтрольних об'єктів в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування.

Наприклад, такий особливий вид діяльності, як аудит технічний, здійснюватиметься на договірних засадах та на платній основі за зверненням підконтрольного суб'єкта.

Відповідно, проєктом Закону передбачено плату за здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) – це платіж за сприяння забезпеченню безпеки постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання шляхом залучення до проведення особливих видів контролю органу державного енергетичного контролю (нагляду), які сплачуються суб'єктами господарювання, що провадять діяльність в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Щодо джерел надходження коштів в частині фінансування Держенергонагляду до аналізу регуляторного впливу додаються відповідні фінансово-економічні обґрунтування.

Запровадження державного моніторингу діяльності учасників ринку електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів діяльності суб'єктів господарювання дозволятимуть суб'єктам господарювання попередити порушення вимог законодавства, залучивши фахівців органу державного енергетичного контролю з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства без застосування санкцій навіть в умовах запроваджених мораторіїв на проведення планових та позапланових перевірок.

Документальні перевірки проводитимуться з метою виявлення і усунення порушень, контролю своєчасності, достовірності, повноти виконання робіт (заходів) з питань технічного стану енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх організації, експлуатації та обслуговування, виявлення і усунення порушень у сфері теплопостачання та на ринку природного газу на підставі статистичної та іншої звітності або інформації, передбаченої проектом Закону, а також іншими законодавчими актами.

Також, проєктом Закону передбачена дія органу державного енергетичного контролю (нагляду) на комплекс заходів, що вживаються підконтрольним суб'єктом з метою попередження, виникнення або настання наслідків аварійних ситуацій, пов'язаних з роботою підконтрольних об'єктів, що можуть завдати шкоди навколишньому природному середовищу, майну, життю і здоров'ю фізичних та юридичних осіб.

Зазначена дія, є екстреним реагуванням на технологічні порушення та є правом органу державного енергетичного контролю (нагляду).

Проєкт Закону передбачає створення інформаційно-аналітичної системи енергетичного контролю (нагляду) забезпечуватиме аналіз звітної статистичної інформації щодо планування та проведення заходів державного енергетичного контролю суб'єктів (об'єктів) енергетики, облік і аналіз технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання, доступ громадян та юридичних осіб до інформації щодо розслідування, обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання.

Дія Закону буде розповсюджуватися на всіх суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність у галузях електроенергетики, та теплопостачання, а також на ринку природного газу. Таким чином, кількість піднаглядних суб'єктів господарювання становить 73 222 одиниць.

Таким чином, проєкт Закону направлений на упорядкування діяльності енергетичного контролю (нагляду) в енергетиці, а також сприятиме реалізації державної політики із здійснення контролю за станом забезпечення контролю з урахуванням сучасних вимог щодо їх дерегуляції за станом забезпечення:

енергетичної безпеки держави;

безпеки постачання електроенергії та природного газу;

надійного та безперебійного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам, що є необхідними елементами безпеки, життя та здоров'я людини;

захисту прав та інтересів споживачів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни *****	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

****** *На сферу інтересів громадян проєкт Закону України «Про державний енергетичний контроль» має опосередкований вплив, оскільки цей Закон орієнтований на забезпечення ефективної роботи суб'єктів господарювання в частині забезпечення надійного та безперервного постачання електричної,*

теплової енергії та природного газу.

_____

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів або за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки розв'язання поставлених питань потребує комплексного вирішення, а діяльність та повноваження органів виконавчої влади у сфері контролю в галузях електроенергетики, та теплопостачання, а також ринку природного газу вимагає законодавчого врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є забезпечення енергетичної безпеки держави, надійного та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам шляхом створення нової моделі державного енергетичного контролю із започаткуванням нових засад, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства, зокрема шляхом:

адаптації національного законодавства до законодавства ЄС;

автоматизації та цифровізації процесів планування і проведення заходів державного енергетичного контролю суб'єктів (об'єктів) електроенергетики, обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання;

усунення колізії та прогалин у законодавчих актах, уніфікація підходів до здійснення заходів державного енергетичного контролю;

запровадження процедур проведення державного моніторингу діяльності учасників ринку електричної енергії, ринку газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів діяльності суб'єктів господарювання, які дозволятимуть суб'єктам господарювання попередити порушення вимог законодавства, залучивши фахівців органу державного енергетичного контролю з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства без застосування санкцій;

врегулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів державного нагляду (контролю) за технічним станом та експлуатацією енергетичного обладнання і мереж у вказаних галузях;

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття	Забезпечить унормування особливостей здійснення державного енергетичного контролю шляхом гармонізації законодавства, в частині запровадження

регуляторного акта	якісно нових механізмів державного енергетичного контролю в галузях електроенергетики, теплопостачання та на ринку природного газу.
Альтернатива 2 Збереження діючого способу регулювання	Забезпечить існування неефективної системи державного енергетичного контролю, яка нездатна відреагувати на необхідність наближення національного законодавства до законодавства ЄС, в частині забезпечення надійної роботи об'єднаної енергосистеми України, безпеки постачання енергії, а також енергетичної безпеки держави.

_____

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей
Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акта	Упорядкування та розвиток діяльності центрального органу виконавчої влади з енергетичного нагляду для забезпечення підвищення надійності безпеки роботи об'єднаної енергосистеми України шляхом створення єдиних підходів до здійснення державного енергетичного контролю, усунення суперечностей у законодавстві, створення якісно нових інструментів контролю за діяльністю суб'єктів господарювання у галузях електроенергетики та теплопостачання, на ринку природного газу в	Не потребує додаткових витрат з державного бюджету (запровадження державного регулювання, зокрема, технічних аудитів та державних моніторингів сприятиме зниженню видатків державного бюджету України на утримання органу державної влади)

	частині технічного стану енергообладнання та мереж.	
Збереження діючого регулювання	Відсутність необхідності коригування діючого законодавства та нормативно-правового поля, яке нездатне відреагувати на необхідність наближення національного законодавства до законодавства ЄС, в частині забезпечення надійної роботи об'єднаної енергосистеми України, безпеки постачання енергії, а також енергетичної безпеки держави.	Не потребує додаткових витрат з державного бюджету. Реалізація здійснюватиметься у межах коштів на утримання Держенергонагляду.

_____

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян *

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акта	-	-
Збереження діючого регулювання	-	-

****** *На сферу інтересів громадян проєкт Закону України «Про державний енергетичний контроль» має опосередкований вплив, оскільки цей Закон орієнтований на забезпечення ефективної роботи суб'єктів господарювання в частині забезпечення надійного та безперервного постачання електричної, теплової енергії та природного газу.*

_____

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	0	672	71532	0	72 204 (у сфері теплопостачання)
	70	1126	18549	0	19 745 (у сфері електроенергетики)
	0	44	12600	0	12 644 (на ринку природного газу)
	70	1842	102681	0	104 593 (всього)
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,07 %	1,76 %	98,17 %	0 %	100 %

* у галузях електроенергетики, теплопостачання та на ринку природного газу разом.

Вид альтернативи	**Вигоди**	**Витрати**
Прийняття регуляторного акта	У разі прийняття регуляторного акта, вплив на суб'єкта господарювання буде забезпечений шляхом прозорості, ризикоорієнтовності, поліваріантності можливостей та передбачуваності в здійсненні державного енергетичного контролю.	Витрати одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва на рік - 3248,64 грн

Збереження діючого регулювання	Збереження існуючого законодавства, в якому не прозорість, не передбачуваність. Відсутність ризикоорієнтовного підходу та відсутності поліваріантності можливостей в здійсненні державного енергетичного контролю.	Витрати одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва на рік - 3248,64 грн

Сумарні витрати за альтернативами	**Сума витрат, гривень**
Прийняття регуляторного акта	Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва складуть 1 240 980,48 грн
Збереження діючого регулювання	Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва складуть 1 240 980,48 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	**Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)**	**Коментарі щодо присвоєння відповідного бала**
Прийняття регуляторного акта	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою, проблема існувати не

		буде, що дозволить у повній мірі забезпечити зниження ризиків щодо надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.
Збереження діючого регулювання	1	Проблема залишиться невирішена, що не дозволить у повній мірі забезпечити надійне (безперервне) та безпечне постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.

Рейтинг результативності	**Вигоди (підсумок)**	**Витрати (підсумок)**	**Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу**
Прийняття регуляторного акта	Забезпечення надійного та якісного енергопо-стачання споживачів України.	Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємниц-тва, (загальна кількість яких 1912), складуть 1 240 980,48 грн. Витрати одного суб'єкта	У разі прийняття регуляторного акта цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні визначеної проблеми.

		господарюванн я великого і середнього підприємниц-тва на рік - 3248,64 грн.	
Збереження діючого регулювання	Сумарна економія для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємниц-тва, (загальна кількість яких 1912) - 1 240 980,48грн. Економія одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємниц-тва на рік - 3248,64 грн.	Невизначеність щодо готовності учасників ринку до роботи в осінньо-зимовий період, проходження, що унеможливлює своєчасне реагування та усунення проблемних ситуацій щодо надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, тим самим не забезпечить досягнення поставленої мети.

Рейтинг	**Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи**	**Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого**

		регуляторного акта
Прийняття регуляторного акта	Забезпечить підвищення ефективності реалізації державного енергетичного контролю (нагляду) у сфері електроенергетики, теплопостачання та на ринку природного газу в частині запровадження якісно нових механізмів державного енергетичного контролю, забезпечить усунення суперечностей у законодавстві, створить якісно нові інструменти контролю за діяльністю суб'єктів господарювання, що забезпечить прозорість механізму та повною мірою досягне поставлених цілей, що є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.
Збереження діючого регулювання	Залишення діючого законодавства не дозволить ефективно реалізувати державний енергетичний контроль (нагляд) у сфері теплопостачання, суб'єктами ринку природного газу контролю за діяльністю суб'єктів господарювання та не дозволить здійснювати альтернативність наглядової діяльності.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є удосконаленого механізму державного контролю за дотриманням учасниками ринку електричної енергії, суб'єктами відносин у сфері теплопостачання,

суб’єктами ринку природного газу, які дозволять в подальшому повноцінно здійснювати повноваження Держенергонаглядом.

Зокрема, механізми, які забезпечать розв’язання визначеної проблеми будуть реалізовані шляхом розроблення та впровадження відповідних нормативно-правових актів, зокрема:

1) порядку визначення та внесення розміру плати за здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу органом державного енергетичного контролю (нагляду);

2) порядку визначення розміру обов’язкових відрахувань енергетичних підприємств;

3) порядку проведення аудиту технічного органом державного енергетичного контролю (нагляду);

4) порядку здійснення державного моніторингу діяльності підконтрольних суб'єктів в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу в частині технічної експлуатації підконтрольних об’єктів, випробування та ремонту, виконання робіт з проєктування;

5) порядок проведення документальних перевірок в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу органом державного енергетичного контролю (нагляду);

6) порядку екстреного реагування органу державного контролю (нагляду);

7) порядку організації інформаційного обміну в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

8) порядку опрацювання органом державного енергетичного контролю (нагляду) звітності в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

9) порядку функціонування інформаційно-аналітичної системи державного енергетичного контролю (нагляду);

10) порядку доступу до відомостей інформаційно-аналітичної системи державного енергетичного контролю (нагляду);

11) порядок встановлення додаткових стимулюючих виплат.

До заходів, які забезпечать розв’язання визначеної проблеми, включається забезпечення інформування та обізнаності суспільства та щодо державного контролю за дотриманням учасниками ринку електричної енергії, суб’єктами відносин у сфері теплопостачання, суб’єктами ринку природного газу, створення інформаційно-аналітичної системи, забезпечить автоматизацію планування та проведення заходів державного енергетичного контролю суб’єктів (об’єктів) енергетики, облік і аналіз технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання, доступ громадян та юридичних осіб до інформації

щодо обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування здійснено згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (додаються).

Питома вага суб’єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб’єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв’язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності акта є:

1) розмір надходжень до державного бюджету і державного цільового фонду, пов'язаних з дією акта можна буде визначити через рік після його прийняття;

2) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; - 104 593;

3) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – витрати часу складають 32 години, розмір коштів за перший рік складатимуть 3248,64 грн;

4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта - 100%.

5) забезпечення моніторингу в галузі електроенергетики щодо обладнання електричних мереж учасників ринку електричної енергії (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів), кількісні значення яких будуть встановлені після проведення базового відстеження;

6) забезпечення моніторингу у галузі теплопостачання щодо теплових, тепловикористальних установок і мереж, енергетичного обладнання суб’єктів відносин у сфері теплопостачання, кількісні значення яких будуть встановлені після проведення базового відстеження;

7) забезпечення моніторингу на ринку природного газу, здійснення проведення технічного розслідування обставин та причин виникнення аварій, пов’язаних з використанням природного газу в побуті, кількісні значення яких будуть встановлені після проведення базового відстеження;

Проєкт Закону разом з матеріалами, що обґрунтовують його прийняття, оприлюднено на офіційному вебсайті Держенергонагляду в мережі «Інтернет»: https://sies.gov.ua/. Держенергонагляд у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проєкту Закону і надаватиме роз'яснення щодо застосування акта, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися Державною інспекцією енергетичного нагляду України.

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після проведення базового, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Голова Державної інспекції
енергетичного нагляду України **Руслан СЛОБОДЯН**
«___» _____ 2024 р.

Фінансово-економічні розрахунки

щодо джерел надходження коштів в частині фінансування Держенергонагляду до проєкту Закону України « Про державний енергетичний контроль»

Проєктом Закону передбачається запровадження ринковоорієнтованої схеми фінансування центрального органу виконавчої влади із забезпеченням диверсифікації джерел надходження коштів з урахуванням вимог Закону України «Про центральні органи виконавчої влади».

Передбачається створення умов, за яких фінансування Держенергонагляду за:

1) Виконання завдань, передбачених законами України «Про ринок електричної енергії», «Про теплопостачання», «Про ринок природного газу», постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2018 № 77 «Деякі питання Державної інспекції енергетичного нагляду України» (далі – Положення), визначені показники які відображені в Паспорті бюджетної програми за бюджетною програмою 2403010 «Керівництво та управління у сфері енергетичного нагляду».

Держенергонагляд є центральним органом виконавчої влади та фінансується виключно із загального фонду Державного бюджету України.

Відповідно до Положення Держенергонагляд здійснює свої повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку територіальні органи. У зв’язку з чим значних витрат потребує утримання як територіальних органів, розташованих у кожній області України, так і апарату.

Для забезпечення виконання функцій і завдань у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу на 2024 рік передбачені видатки у сумі 235 302,0 тис. грн, з них 176 449,9 тис. грн на заробітну плату, 58 852,1 тис. грн на комунальні послуги та поточні видатки, однак, додаткова потреба становить 104 713,52 тис. грн.

Причинами зазначеного є необхідність забезпечення ефективної діяльності інспекції, особливо при проходженні осінньо-зимового періоду. Накопичені в галузі проблемні питання, як показує практика, в умовах чинного законодавства в більшості випадків можуть вирішуватися лише шляхом отримання відповідних доручень Прем'єр-міністра України. Зрозуміло, що реакція на ці доручення має бути миттєвою з боку Держенергонагляду, а результат - максимально ефективний та дієвий щодо вирішення питання. Це вимагає залучення високопрофесійних кадрів, використання автотранспорту та забезпечення належного функціонування територіальних органів. Здійснення

позапланових заходів на об’єктах генерації, моніторингу показників аварійності та поточного стану об’єктів енергетики, а також моніторингів з безпеки постачання електричної енергії - це неповний перелік питань, до яких залучено Держенергонагляд.

2) Упередження ризиків суб’єктів господарювання від провадження господарської діяльності в умовах неналежного виконання вимог нормативно-правових актів, норм та правил, а також нормативно-технічних документів з питань технічної експлуатації енергетичного обладнання, а також зменшення надходжень до Державного бюджету України.

Одним із основних принципів, на якому базується функціонування ринків електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання, є забезпечення енергетичної безпеки держави з урахуванням вимог Закону України «Про критичну інфраструктуру».

Внаслідок недотримання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації енергетичного обладнання відбувається порушення в роботі суб’єктів господарювання, що призводить до недовідпуску енергетичних ресурсів, які відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про теплопостачання» та «Про ринок природного газу», є товарами, що відноситься до соціально важливих.

Викладене, а також загальні принципи забезпечення енергетичної безпеки держави вимагають отримання повної й детальної інформації про кількісні та якісні характеристики об’єктів енергетики для упередження ризиків настання негативних подій, створення системи раннього виявлення загроз критичній інфраструктурі, до якої відносяться об’єкти енергетики, а також створення умов швидкого відновлення надання життєво важливих функцій та послуг у разі реалізації загроз і порушення функціонування критичної інфраструктури.

Вирішення поставленої задачі може відбуватися зокрема шляхом запровадження державно-приватного партнерства з питань фінансування системи раннього виявлення загроз критичній інфраструктурі та упередження ризиків.

Слід зазначити, що щорічно в Україні через порушення вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації та технічного стану об’єктів енергетики в середньому фіксуються порушення, які у товарному еквіваленті можуть бути визначені в сумі близько 3,5 млрд. грн.

З огляду на викладене, можливо припустити, що через несплату встановлених податків та зборів держава в середньому втрачає (недоотримає)

1,33 млрд.грн. (для розрахунку взято 33%, з них ПДВ 20% та податок на прибуток 18%).

Окрім, цього потрібно зазначити, що суб’єкти господарювання теж несуть втрати, що в свою чергу призводить до заниження прибутку, або в загалі призводить до збиткового результату.

Таким, чином для уникнення/попередження виникнення порушень вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж технічного стану електричних установок і мереж виникає необхідність впровадження якісно нових механізмів державного контролю.

3) Надання можливості суб’єктам господарювання скористатися аудитом технічним за затвердженими програмами.

Сучасними тенденціями розвитку у наглядової діяльності, особливо в умовах дерегуляції, ризикоорієнтовного підходу, було б доцільним в частині використання аудитів технічних для аналізу діяльності суб’єкта господарювання, зокрема в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Відповідні оцінки та розрахунки за основними напрямами діяльності наводяться нижче.

Розрахунок можливого недовідпуску електроенергії за основними напрями діяльності територіальних органів Держенергонагляду у суб'єктів господарювання в галузі електроенергетики на 2023 рік

За 2023 рік на обладнанні електричних мереж ОСР напругою 0,4-150 кВ відбулося понад 204 тис. технологічних порушень із недовідпуском електричної енергії споживачам 227,7 млн кВт·год. Отже, одне технологічне порушення в мережах 0,4-150 кВ – 1116 кВт год. або 1,116 тис. кВт год.

№ з/п	**Завдання**	**Мета заходу**	**Кількість виявлених порушень, од.**	**Недовід-пуск електричної енергії, тис. кВт·год**	**Вартість недовідпу-щеної електро-енергії, млн. грн. (сер.**

					тариф – 5 грн./кВт год)
1	Моніторинг готовності обладнання ПС 35-110(150)кВ ОСР до роботи в умовах **низьких та високих** температур та забезпечення його експлуатації в ці періоди (за дорученням Міненерго). Контроль за усуненням ОСР виявлених зауважень (порушень)	Встановлення фактичного технічного стану та організації експлуатації обладнання ПС 35-110(150)кВ ОСР в умовах низьких та високих температур на відповідність вимогам нормативно-технічних документів, та інструкцій з експлуатації, а також дії працівників під час ліквідації аварій на обладнанні електричних мереж, відповідність роботи силових трансформаторі в схемам	3413	3413*1,116 = 3808,908	19,045

		нормального режиму роботи			
2	Моніторинг щодо виконання ОСР заходів з підготовки до роботи в грозовий період (за доручення Міненерго). Контроль за усуненням ОСР виявлених зауважень (порушень)	Встановлення фактичного технічного стану та організації експлуатації систем грозозахисту, приведення їх у відповідність до вимог нормативних документів для забезпечення надійного електропостачання споживачів у весняно-літній період.	2652	2652*1,116 = 2957,400	14,787
3	Моніторинг щодо повноти та якості розчистки ОСР трас ПЛ 0,4-110 (150) кВ (за дорученням Міненерго).	Отримання інформації щодо фактичного стану повноти та якості виконання робіт з розчистки трас ПЛ 0,4 - 110 (150) кВ, а	8069	8069*1,116 = 9005,004	45,025

	Контроль за усуненням операторами ОСР зауважень (порушень)	також відповідності технічного стану ПЛ вимогам нормативно-технічних документів, з метою вжиття заходів, спрямованих на забезпечення безаварійної роботи ПЛ.			
4	Моніторинг з виконання комплексу заходів із забезпечення стійкої роботи розподільчих електричних мереж в ОЗП та в умовах надзвичайних ситуацій (за дорученням Міненерго) Контроль за усуненням ОСР виявлених зауважень (порушень)	Встановлення відповідності організації роботи ОСР щодо достатності планування, повноти та якості виконання комплексу заходів із забезпечення стійкої роботи електричних мереж в ОЗП вимогам правил, норм, стандартів, регламентів,	2073	2073*1,116 = 2313,468	11,567

		виробничих інструкцій та інструкцій з експлуатації, вжиття необхідних та достатніх заходів з приведення організації роботи та технічного стану відповідних об’єктів операторів систем розподілу з цих питань до вимог нормативно-правових актів. Підготовка проєктів Висновків про готовність до роботи в ОЗП.			
5	Моніторинг Планів-заходів з підготовки до роботи в ОЗП (Положення про порядок підготовки та оцінки	Розгляд проєктів наказів щодо підготовки до ОЗП 2023/2024 рр.	139	139*1,116= 155,124	0,776

	готовності об'єктів електроенергетики до роботи в ОЗП). Контроль за усуненням ОСР виявлених зауважень (порушень)				
6	Моніторинг технічного стану АЧР на підстанціях 35-110 (150) кВ ОСР та споживачів (за дорученням Міненерго). Контроль за усуненням ОСР виявлених зауважень (порушень)	Встановлення фактів порушень вимог нормативно-технічних документів в галузі електроенергетики.	839	839*1,116= 936,324	4,682
7	Розгляд проєктів інвестиційних програм, планів розвитку систем розподілу та проєктів змін до них з метою	Аналіз повноти та достовірності інформації зазначеної у проєктах інвестиційних програм, планів розвитку систем	632 заходів до який були зауваження		2235 сума на яку було виявлено зауваження

	підготовки висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу	розподілу та проєктів змін			
8	Участь у роботі комісій з оцінки технічного стану пошкоджених об’єктів електроенергетики ОСР напругою 0,4-150 кВ (постанова НКРЕКП)	Участь в огляді пошкоджених об’єктів електричних мереж або їх складових, складанні дефектних актів	оглянуто 2175 пошкоджених об’єктів електричних мереж	2175*1116 = 2427,3	12,137
9	Здійснення позапланових заходів щодо дотримання ОСР порядку обмеження споживачів електричної енергії	Встановлення фактів порушень вимог нормативно-правових актів у галузі електроенергетики	335	335*1,116= 373,860	1,869
10	Розгляд звернень громадян та споживачів електричної	Встановлення фактів порушень вимог нормативно-правових актів в	883 звернення з питань техстану та якості	883*1,116= 985,428	4,927

	енергії (у тому числі за дорученням Міненерго та центральних органів виконавчої влади) з питань технічного стану електричних мереж, надійності та якості електропостачання та приєднання електроустановок замовника до електричних мереж тощо	галузі електроенергетики та поновлення порушених прав заявників щодо забезпечення надійного, безпечного та якісного постачання електричної енергії			
11	Участь в комісії з розслідування причин та наслідків технологічних порушень, пожеж, надзвичайних ситуацій техногенного характеру на енергоустановках ОСР,	Встановлення причин технологічних порушень та розроблення ефективних заходів для забезпечення упередження виникнення порушень в роботі об’єктів електроенергети	149	36300	181,5

	виробників електричної енергії та споживачів	ки.			
	Всього				**2531,315**

Розрахунок можливого недовідпуску електроенергії у суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання на 2023 рік

Станом на 1 січня 2024 р. в Україні нараховується 521 теплопостачальна організація, що експлуатують 5 194 котельні загальною потужністю 60 338 ГКал/год на яких встановлено 14 691 котел. Транспортування теплової енергії здійснюється тепловими мережами різного діаметру, загальною протяжністю 23 757 км., та 3 145 ЦТП. До них приєднано 145 862 споживачі загальною потужністю 33 069 ГКал/год.

Кількість пошкоджень та відмов, що призводять до припинення теплопостачання або зниження його якості щороку збільшується.

Однією з причин збільшення відмов є значний відсоток обладнання, що має термін експлуатації понад нормативний 45% котлів, 66% теплових мереж.

Основною функцією Держенергонагляду є забезпечення надійного безперебійного та якісного теплопостачання споживачів теплової енергії. Для цього працівниками Держенергонагляду здійснюються заходи з контролю дотримання вимог нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів, в тому числі в ході контролю підготовки суб'єктів теплопостачання до осінньо-зимового періоду (далі – ОЗП) відповідно до Правил підготовки теплових господарств до опалювального періоду, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України, Міністерства житлово-комунального господарства України від 10.12.2008 № 620/378, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 31.12.2008 за № 1310/16001 та у відповідності до щорічних розпоряджень Кабінету Міністрів України стосовно Плану заходів з підготовки до ОЗП та його проходження - проведення моніторингів проходження опалювального періоду.

Під час контролю підготовки до опалювального періоду перевіряється організація технічного обслуговування та ремонту обладнання котелень та теплових мереж (складання графіків та переліку робіт планово – попереджувальних ремонтів що мають бути виконані під час підготовки

обладнання до ОЗП, гідравлічних та інших випробувань для виявлення дефектів та підтвердження якості проведених ремонтів, тощо).

Метою цього контролю є виявлення недоліків та порушень нормативно-правових актів та нормативно-технічної документації щодо визначення термінів обсягів та повноти проведення робіт з підготовки обладнання котелень та теплових мереж, які впливають на надійність роботи та підтверджують їх можливість здійснювати теплопостачання у відповідності до температурних графіків та інших вимог, що висуваються до згаданого обладнання. За результатами цих робіт складаються та надаються суб'єктам відносин у сфері теплопостачання рекомендації щодо усунення виявлених недоліків. Виконання рекомендацій дозволяє знизити втрати теплової енергії, втрати теплоносія, збільшити надійність роботи обладнання та додержання режимів теплопостачання (теплоспоживання). Також в якості результату виконання рекомендацій слід розглядати зменшення електроспоживання в разі необхідності споживачем теплової енергії частково або повністю компенсувати нагрівальними приладами відсутнє або неякісне опалення.

Метою моніторингу проходження опалювального сезону є здійснення контролю дотримання режимів теплопостачання/теплоспоживання, виявлення перерв у теплопостачанні споживачів.

Під час моніторингу виявляються та фіксуються порушення технічного та організаційного характеру, що призвели до перерв у теплопостачанні споживачів та факти відхилень від температурного графіка. За результатами моніторингу також складаються рекомендації щодо усунення причин та приведення режимів теплопостачання/теплоспоживання у відповідність до діючих нормативних параметрів.

Додатково на виконання окремих доручень Кабінету Міністрів України, Міністерства енергетики України та інших ЦОВВ проводяться моніторинги щодо готовності до ОЗП об'єктів соціальної сфери що мають особливе значення (дитячі дошкільні заклади, школи, лікарні тощо).

В ході здійснення контролю за ходом підготовки до опалювального сезону 2023/2024 рр. було здійснено:

Огляд 2 633 джерела теплової енергії (1 946 котелень та 687 ЦТП) при цьому виявлено 4 409 порушень вимог діючих норм і правил у сфері теплопостачання з них усунуто 1 755 порушення (40 %).

Огляд 1 467 закладів соціально важливої сфери(2 928 об'єкта) в т.ч.

- 898 закладів охорони здоров'я (1 926 об'єктів)
- 250 закладів освіти (436 об'єктів);
- 214 закладів соціальної сфери (353 об'єкта)

• 20 державних установ (59 об’єктів)

• 85 закладів Міністерства охорони здоров'я (154 об’єкта).

При цьому, виявлено 3 425 порушення з питань технічного стану та організації їх експлуатації, надіслано 883 рекомендаційних листа та встановлені терміни щодо усунення порушень. Усунуто 2 703 порушення (79 %).

Під час проведення моніторингів проходження опалювального сезону 2023/2024 Зафіксовано та вжито заходів щодо оперативного усунення 5 109 технологічних порушень.

Розрахунки щодо недовідпуску електричної енергії

Держенергонагляд в умовах воєнного стану продовжував виконувати свої основні завдання:

здійснювати заходи державного енергетичного нагляду (контролю);

здійснювати контроль стану підготовки та готовності до роботи електричних станцій, електричних і теплових установок і мереж в особливий період, осінньо-зимовий період, а також у період повені, грозовий сезон та в умовах високих температур;

брати участь у роботі комісій з розслідування причин технологічних порушень на обладнанні електричних мереж учасників ринку напругою 220 кВ і вище, які призвели до порушення режимів роботи інших учасників ринку, здійснювати контроль виконання заходів за результатами розслідувань;

брати участь у проведенні моніторингу безпеки постачання електричної енергії в Україні за дорученням Міненерго.

Узагальнення практики застосування законодавства з питань державного нагляду у галузі електроенергетики, розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Міненерго, інших державних (в тому числі колегіальних) органів у цій сфері

Участь галузевих комісій з централізованого обстеження гідротехнічних споруд за запрошенням ПрАТ «ЛьвівОРГРЕС».

Як приклад умовний розрахунок щодо **заходів державного нагляду (контролю):**

За 2022 рік на обладнанні електричних мереж ОСП та об’єктах генерації відбулося **807** технологічних порушень із загальним

недовідпуском електричної енергії вказаної в актах розслідування 59579тис. кВт/ год

Теоретичний розрахунковий середній показник **недовідпуску** на одне технологічне порушення:

Н=59579тис. кВт/ год/807= 73 тис. кВт

В грошовому обчисленні при середньому тарифі 5 грн./кВт год **збиток** на одне технологічне порушення.

З=73 тис. кВт*5 грн./кВт год=365тис.грн

Зокрема, Департаментом державного нагляду за експлуатацією електричних станцій та мереж Державної інспекції енергетичного нагляду України за 2022 рік було проведено **38 перевірок** (позапланових).

За результатами перевірок складено **38 актів** та видано приписи із заходами щодо усунення виявлених порушень (**1887** порушень).

При розрахунку можливого завданого збитку умовно приймаємо що одне виявлене порушення (Вимоги законодавства) під час проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері електроенергетики та у сфері теплопостачання потенційно може призвести до технологічного порушення (порушенню безпеки постачання електричної енергії) та дорівнює збитку на одне технологічне порушення

З(м)= З=73 тис. кВт*5 грн./кВт год=365тис.грн

Таким чином «можливий» завданий збиток за 2023рік

З(м-год)= 1887 порушень*365тис.грн=688755 тис.грн

Усунення виявлених порушень (вимог законодавства) суб'єктом господарювання фактично дає можливість **запобігти** даних **«можливих» завданих збитків**.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	3248,64 * *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 17 867,50 грн, 22 робочі дні – 101,52 грн /год)** *витрати часу 32 години*	3248,64
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-

7	Витрати, пов’язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (оплата енергоносіїв та комунальних послуг), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	3248,64	3248,64
10	Кількість суб’єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць:		
	- загальна кількість піднаглядних суб’єктів господарювання великого і середнього підприємництва, що підлягатимуть технічним аудитам і державним моніторингам;	382	1912
	- у тому числі кількість суб’єктів господарювання на ринку природного газу щодо яких здійснюватимуться заходи державного енергетичного контролю.	9	44
11	Сумарні витрати суб’єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 х рядок 10), гривень	1 240 980,48**	6 211 399,68

_____

Примітка

*Інформація щодо вартості часу суб’єкта господарювання великого і середнього підприємництва (заробітна плата) отримана за результатами даних наведених веб-сайту https://ukrstat.gov.ua/ "Середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності за II квартал 2023" у сфері діяльності "Промисловість".

** Відповідно до розрахунків, наведених в аналізі регуляторного впливу, за один рік заходами державного енергетичного контролю може бути охоплено не більше 382 суб’єктів господарювання великого і середнього підприємництва .

Розрахунок відповідних витрат на одного суб’єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за	Витрати за

		рік)	п’ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п’ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п’ять років
Витрати, пов’язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов’язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п’ять років
Витрати, пов’язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок,	3248,64	-	3248,64	3248,64

штрафних санкцій,
виконання рішень/ приписів
тощо)

_____

Примітка

*Інформація щодо вартості часу суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва (заробітна плата) отримана за результатами даних наведених веб-сайту https://ukrstat.gov.ua/ "Середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності за II квартал 2023" у сфері діяльності "Промисловість".

** Відповідно до розрахунків, наведених в аналізі регуляторного впливу, за один рік заходами державного енергетичного контролю може бути охоплено не більше 382 суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва .

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п’ять років
Витрати, пов’язані із наймом додаткового персоналу	-	-

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Державна інспекція енергетичного нагляду України

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)*	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулюва-ння	Витрати на адміні-стрування регулюванння (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,5	53,7 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год)*	1/5	1912	20 534,88
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	32	3436,8 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год)*	1/5	1912	131 423,32
камеральні	-	-	-		-
виїзні	32	3436,8 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год)*	1/5	1912	131 423,32

3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акту про порушення вимог регулювання	16	1718,4 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год)**	1/5	1912	657116,16
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	4	429,6 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год)**	1/5	1912	164 279,04
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	4	429,6 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год)**	1/5	1912	164 279,04
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):__	-	-	-	-	-
Разом за рік	X	X	X	X	1137632,44
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	5688162,2

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається з розрахунку середньої заробітної плати державного інспектора енергетичного нагляду територіального (регіонального) контролюючого органу за вересень 2023 року, шляхом

множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік

** середня заробітна плати державного службовця (головного спеціаліста) державного органу (територіального) за вересень 2023 року.

ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 22 січня 2021 року по 01 травня 2023 року.

Порядковий номер	Вид консультацій (публічні консультації прямі (кругли столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо))	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати (опис)
1.	Інтернет-консультації із користувачами соціальних мереж на сторінці Держенергонагляду у соціальній мережі Facebook (https://business.facebook.com/siesgovua/photos/a.1234628633380462/1833784600131526/?type=3 https://business.facebook.com/siesgovua/photos/a.1234628633380462/1812786018898051/?type=3) щодо необхідності запровадження законодавчих змін та загального бачення реформування системи енергетичного нагляду (контролю)	48	Визначено необхідність розробки проєкту акту
2	Засідання колегіального органу (Колегії, https://sies.gov.ua/news/vidbulos-pershe-zasidannya-kolegiyi-derzhenergonaglyadu) за участі представників зацікавлених ЦООВ, підприємств та громадських об'єднань	28	Визначено предмет і мету правового регулювання, структуру проєкту акта
3	Вебінар «Ризики опалювального сезону: що робити споживачам» https://sies.gov.ua/news/riziki-opalyuvalnogo-sezonu-shcho-robiti-spozhivacham-predstavniki-derzhenergonaglyadu-vzyali-uchast-u-vebinari https://sies.gov.ua/news/derzhenergonaglyad-gotovij-doluchitisya-do-verifikaciyi-generaciyi-vde	43	Обговорено із бізнес-спільнотою предмет і мету правового регулювання, структуру проєкту акта
4	Запрошено користувачів соціальних мереж долучитися до громадського обговорення проєкту акта на сторінках	655	Залучено до обговорення проєкту акта широке коло

	Держенергонагляду у соціальних мережах Facebook (https://www.facebook.com/siesgovua/photos/a.1234628633380462/2460551907454789/) та Telegram (https://t.me/siesgovua/287)		зацікавлених сторін: підприємців, експертів, науковців тощо
5	Проєкт акта оприлюднено для громадського обговорення на офіційному вебсайті (https://sies.gov.ua/news/opryliudneno-proiekt-zakonu-ukrainy-pro-derzhavnyi-enerhetychnyi-kontrol--2023)	6	Звіт про громадське обговорення

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі): кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання становить 102 681 одиниць, у тому числі малого підприємництва 102 681 одиниць та мікропідприємства 0 (одиниць), сукупна питома вага суб'єктів малого та мікропідприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 93,17 (відсотків), (відповідно до таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання»).

Варто зазначити, що обрахунки витрат регулювання для всіх об'єктів малого підприємництва – 102 681 одиниці є суто теоретичними і відображають максимально можливий вплив на суб'єктів господарювання.

Поряд із цим, відповідно до наявних даних неможливо встановити кількість суб'єктів господарювання щодо яких щорічно застосовується заходи, передбачені проектом закону відповідно до визначених для них критеріїв ризику.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ з/п	**Найменування оцінки**	**У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)**	**Періодичні (за наступний рік)**	**Витрати за п'ять років**
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	X	X	X
2	Процедури повірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	X	X	X

3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали), у т.ч:	X	X	X
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування), у т.ч:	X	X	X
5	Інші процедури (уточнити)	X	X	X
6	Разом, гривень *Формула:* *(сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)*	X	X	X
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання,	X	X	X
	одиниць			
8	Суммарно, гривень *Формула:* *відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)*	X		X
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого п підприємництва виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання – ***4 години*** *Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм*	406,08 грн. *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 17 867,00грн, 22 робочі дні – 101,52 грн. /год)**	406,08 грн. *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 17 867,00грн, 22 робочі дні – 101,52 грн. /год)**	406,08 грн. *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 17 867,00грн, 22 робочі дні – 101,52 грн. /год)**

10	Процедури організації виконання вимог регулювання *Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання Х вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) Х оціночна кількість внутрішніх процедур*	Х	Х	Х
11	Процедури офіційного звітування	Х	Х	Х
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок – ***24 години*** *Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів Х вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) Х оціночна кількість перевірок за рік*	2436,48 грн *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 17 867,50 грн, 22 робочі дні – 101,52 грн /год)**	2436,48 грн *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 17 867,50 грн, 22 робочі дні – 101,52 грн /год)**	2436,48 грн *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 17 867,50 грн, 22 робочі дні – 101,52 грн /год)**
13	Інші процедури (уточнити)	Х	Х	Х
14	Разом, гривень *Формула:* *(сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)*	3842,56 грн.	3842,56 грн.	3842,56 грн.
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	10 268	10 268	51340

16	Сумарно, гривень *Формула: відповідний стовпчик "разом" Х кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 Х рядок 15)*	39 455 406 грн.	39 455 406 грн.	197277030 грн.

**Інформація щодо вартості часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) отримана за результатами даних наведених веб-сайту https://ukrstat.gov.ua/ "Середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності за II квартал 2023" у сфері діяльності "Промисловість".*

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: Державна інспекція енергетичного нагляду України.

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікро-підприємництв)	**Планові витрати часу на процедуру**	**Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)**	**Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта**	**Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання**	**Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень**
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,5	53,7 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць –*	1/10	102 681	551 396 грн 97 коп

		18 902,5 грн, *22 робочі дні – 107,4 грн /год*			
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері	24 години	2577, 60 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн,* *22 робочі дні – 107,4 грн /год*	1/10	102 681	26 467 054 грн 56 коп
регулювання, у тому числі:					
камеральні	X	X	X	X	X
виїзні – ***24 години***	24 години	2577,6 грн. *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн,* *22 робочі дні – 107,4 грн /год)****	1/10	102 681	26 467 054 грн 56 коп
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	16	1718,4 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн,* *22 робочі дні – 107,4 грн /год*	1/10	102 681	17 644 703 грн 04 коп

4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	4	429,6 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год*	1/10	102 681	4 411 175 грн 76 коп
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	X	X	X	X	X
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	4	429,6 *(1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 18 902,5 грн, 22 робочі дні – 107,4 грн /год*	1/10	102 681	4 411 175 грн 76 коп
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	X	X	X	X	X
Разом за рік	X	X	X	X	53 485 506 грн 09 коп
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	267 427 530 грн 45 коп

** Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.*

4. Розрахунок сумарних витрат суб’єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п’ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб’єктів малого підприємництва на виконання регулювання	X	X
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб’єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	3842,56	3845,26
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	39 455 406	197277030
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб’єктів малого підприємництва	53 485 506,09	267 427 530,45
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	92940912,1	464704560

5. Розроблення коригуючих (пом’якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

На основі оцінки сумарних витрат малого підприємництва на виконання запланованого регулювання (за перший рік регулювання та за п’ять років) з не відмічали відмінностей у питомій вартості адміністративного навантаження між суб’єктами великого, середнього та малого підприємництва. У зв’язку із цим, компенсаторні механізми не розроблялися.